Bibljoteka M. ...

GAZETA PORANNA

ILUSTROWANY DZIENNIK INFORMACYJNY WSCHODNICH KRESÓW

Nr. 6942. Lwów, piątek, 11 stycznia 1924. Rok XV.

Wydawca: Spółka Akcyjna Wydawnicza. Adres Redakcji: Lwów, ul. Chorążczyzny 31. (Tel. 151 i 178). Adres Administracji: Lwów, ul. Podwale 3. (Tel. 73 i 291).

Cena pojedynczego egzemplarza 100.000 Mp. Na dworcach poza Lwowem 120.000 Mp.

Redaktor Naczelny: JERZY KONARSKI. Telefon Redaktora Naczelnego 290. Telefon domowy Redaktora Naczelnego 192.

Sowjecki akt wymuszenia na Francji.

O powrót marszałka Piłsudskiego.

Groźba zawalenia się gmachu Skarbka.

POBÓR REKRUTÓW w R. 1924.

Pobór rekrutów rocznika 1903 odbędzie się w miesiącach od kwietnia do czerwca. Oprócz tego w **maju zostaną powołani rekruci rocznika 1902,** zaliczeni w czasie ostatniego poboru do rezerwy. Przewidziane jest również powołanie dalszych roczników rezerwy.

NOWY MINISTER ROLNICTWA.

P. Janicki, mianowany obecnie ministrem rolnictwa, zajmował już to stanowisko w gabinecie Kucharzewskiego, a następnie w charakterze podsekretarza stanu kierował ministerstwem rolnictwa w gabinecie p. Moraczewskiego. P. Janicki jest bezpartyjnym konserwatystą.

HITTLER OBYWATELEM AUSTRJACKIM.

(H) W związku ze zbliżającą się rozprawą sądową przeciw Hittlerowi i tow., omawiają koła prawnicze w Monachjum bardzo żywo **kwestję obywatelstwa Hittlera.** Tuż po zamachu w Monachjum zakomunikował rząd niemiecki, że **Hittler przyjął niedawno obywatelstwo niemieckie.** Ostatnie badanie aktów osobistych Hittlera **stwierdziły jednakże, że H. obywatelstwa bawarskiego nie uzyskał** i że jest on po dziś dzień obywatelem austrjackim, przynależnym do Linzu.

ODZNACZENIE KRÓLA WŁOSKIEGO ORDEREM „VIRTUTI MILITARI“.

Rzym, 9. stycznia.

Poseł Zaleski w towarzystwie wojskowego attache majora Morstina wręczył królowi włoskiemu krzyż „Virtuti Militari“. Ceremonja odbyła się zgodnie z protokołem dyplomatycznym, poczem król zaprosił posła Załęskiego i majora Morstina do swego prywatnego gabinetu, rozmawiając z nimi przeszło pół godziny. Poruszono tematy polityki wewnętrznej i zewnętrznej obu państw oraz poruszano kwestje, dotyczące sytuacji politycznej i ekonomicznej Europy.

SZCZEGOŁY ZAMACHU NA KEMALA PASZĘ.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 9. stycznia.

W związku z zamachem na Kemala pasze dochodzą jeszcze następujące szczegóły:

W Smyrnie, w willi, zamieszkiwanej przez Kemala paszę **zjawił się jakiś młody człowiek i poprosił o rozmowę z generałem, celem wręczenia mu ważnego listu. Zachowanie się młodego człowieka wydało się podejrzane żonie Kemala,** która udała się do gabinetu marszałka, aby go zawiadomić o odwiedzinach. **W chwili, kiedy żona Kemala znajdowała się naprzeciw gabinetu, nieznajomy rzucił na nią granat ręczny, poczem uciekł. Granat eksplodował.** Na odgłos huku nadbiegł Kemal **i ujrzał żonę swą leżącą w kałuży krwi. Jest ona ciężko ranną i walczy ze śmiercia. Kemal nie odniósł żadnego szwanku.**

O powrót Marszałka Piłsudskiego do czynnej służby wojskowej

SEJM MUSI ZAŁATWIĆ BEZZWŁOCZNIE USTAWĘ O ORGANIZACJI NAJWYŻSZYCH WŁADZ WOJSKOWYCH.

(Telefonem od naszego koresp.)

Warszawa, 9. stycznia.

(M.) W sprawie powołania Marszałka Piłsudskiego do czynnej służby wojskowej dochodzą obecnie nowe szczegóły. Mianowicie rokowania w tej sprawie toczyły się już od dłuższego czasu. **Omawiano możliwość mianowania Marsz. Piłsudskiego szefem sztabu generalnego lub Generalnym Inspektorem Armji.**

Marszałek Piłsudski odbył w ub. tygodniu konferencję z Prezydentem Wojciechowskim, podczas której przedstawił swój pogląd na obecną sytuację polityczną i wojskową Rzeczypospolitej. **Po kilku dniach Prez. Wojciechowski zawiadomił Marszałka Piłsudskiego, że po porozumieniu się z Premjerem Grabskim nie uznaje za możliwe mianować Marszałka szefem sztabu generalnego.** Ta odmowa, zdaniem kół lewicowych, przesądza również w znacznym stopniu sprawę powierzenia Marszałkowi Piłsudskiemu Generalnego Inspektoratu Armji, a to tem bardziej, że dotychczas **obowiązuje jedynie dekret o organizacji naczelnych władz wojskowych, a niewiadomo, kiedy i w jakim stopniu Sejm uchwali** odnośną ustawę. Podobno **Marszałek Piłsudski uzależnia objęcie stanowiska Generalnego Inspektora od uchwalenia ustawy w tem brzmieniu,** które pierwotnie ustalił był Min. spraw wojskowych gen. Sosnkowski.

Dodać należy, że otoczenie Prezydenta Rzeczpospolitej podkreśla, iż **Prezydent kładzie nacisk na załatwienie przez Sejm w najszybszym czasie ustawy o organizacji najwyższych władz wojskowych.**

Pacyfistyczny program Macdonalda.

Wiedeń. (Tel. wł. G. P.). „Ns. Wiener Tagblatt“ donosi z Londynu, że **Macdonald** wygłosił wczoraj w Albertnal oczekiwaną z naprężeniem mowę. Macdonald zaznaczył między innymi, że partja robotnicza nie rwie się do rządu, choć pragnie zdobyć rząd. Pragnie złagodzić nędzę i przywrócić pokój w Europie. Zamierza ona zwrócić się **do całego świata z wezwaniem, aby niedopuszczono do powtórzenia się wojny światowej.** Obojętnem jest dla partji, czy pozostanie ona w rządzie parę miesięcy, czy parę lat, w każdym razie spróbuje ona **natychmiast program swój urzeczywistnić.** Pierwszym etapem programu partji będzie **zaniechanie wyścigów zbrojenia,** a nastąpić to może w drodze **międzynarodowego porozumienia,** w którem weźmie udział nie tylko Angija, Francja, Belgia i Włochy, ale także Hiszpanja, Niemcy i Czechosłowacja. **Spory między Anglją a Francją muszą ustać, są bowiem dla obu państw niepożądane. Koniecznem jest rozbudowanie Ligi Narodów** oraz zapewnienie tej instytucji autorytetu i zaufania. W końcu zaznaczy Macdonald, że jakkolwiek partja robotnicza nie pochwala wewnętrznej polityki rządu rosyjskiego, to jednak uważa uznanie tego rządu za konieczne.

Sen. Buzek poddał krytyce projekt ustawy o naprawie skarbu.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 9. stycznia.

(M) Także **senacka Komisja skarbowo-budżetowa przyjęła dziś projekt ustawy o naprawie skarbu i reformie walutowej.** Jedynie tylko senator Rotenstreich (koło żyd.) oddał swój głos przeciw tej ustawie a jego kolega klubowy sen. Szereszewski wstrzymał się od głosowania. Również reprezentant PPS. sen. Kopczyński w głosowaniu udziału nie brał. Natomiast wszyscy inni członkowie klubu bez względu na ugrupowanie partyjne **oświadczyli się za projektem ustawy w redakcji uchwalonej przez Sejm.**

W debacie — bardzo interesującej nad ustawą tą zabrał m. in. głos sen. **Buzek** (PSL.). Przemówienie jego słuchane z niezwykłą uwagą przez obecnych, budziło żywe zainteresowanie, gdyż sen. **Buzek należy do współtwórców konstytucji marcowej** i opinja jego w wątpliwościach konstytucyjnych posiada znaczenie autorytatywne.

Otóż sen. **Buzek uznał ustawę o pełnomocnictwach za konieczność państwową** i wyraził żal, że ustawa **nie została uchwalona** jeszcze przed rokiem. W ustawie pod względem formalnym brakuje jednego słowa, mianowicie ustawa winna nosić tytuł:

„Ustawy konstytucyjne o naprawie Skarbu Państwa“,

a nie „Ustawy o naprawie Skarbu Państwa“.

Na mocy artykułu szóstego konstytucji — wywodził sen. Buzek — **może nastąpić zaciągnięcie pożyczki państwowej, zbyt, zamiana i obciążenie nieruchomego majątku Państwa** na mocy ustawy, nie można jednak twierdzić na podstawie tego artykułu 6. konstytucji, iż także nakładanie podatków i opłat publicznych, ustanawianie ceł, monopolów oraz ustalanie systemu monetarnego może być dokonane drogą rozporządzenia władzy państwowej wydanego na mocy ustawy.

Gdyby w ten sposób — ciągnął dalej senator Buzek — tłumaczono odnośny przepis artykułu szóstego konstytucji, to byłby on zupełnie zbyteczny, Sejm bowiem mógłby upoważnić rząd do nakładania podatków, ustanawiania ceł itd. na mocy ostatniego ustępu artykułu **trzeciego Konstytucji.** Jeżeli mimo to w artykule szóstym jest mowa o nałożeniu podatków, opłat publicznych itp., to tylko dlatego, aby zaznaczyć, iż w tych sprawach nie może być zastosowany ustęp ostatni artykułu trzeciego konstytucji, t. zn., że **sprawy te muszą być załatwiane przez ustawy, a nie przez rozporządzenia.**

Sejm — były dalsze słowa senatora Buzka — **postąpił niewłaściwie,** zastępując słowa: „upoważnia się“, słowami „postanawia się“. Jest bowiem rzeczą jasną, iż słowa: „postanawia się“, mogą znaczyć tylko „upoważnia się“. **Gdyby słowa „postanawia się“ nie znaczyły „upoważnia się“, musiałby rząd podnieść stawki wszystkich podatków bezpośrednich, musiałby rząd także sprzedać przedsiębiorstwa państwowe do wysokości stu miljonów franków** złotych, a tymczasem

celem ustawy jest upoważnić rząd do podniesienia podatków bezpośrednich,

do sprzedaży przedsiębiorstw państwowych itp. Jeżeli więc wedle opinji prawników słowa: „upoważnia się“ nie dały się pogodzić z Konstytucją, to zamiast tych słów użycie określenia „postanawia się“ prawdziwy stan rzeczy wprawdzie zaciemnia, ale istoty rzeczy zmienić nie jest w stanie. Konsekwencją praktyczną tej interpretacji Konstytucji, jaką przyjęła najpierw konferencja prawników, a potem Sejm, jest to, **iż odtąd zwykła większość chociażby tylko jednego głosu można będzie ciałom ustawodawczem odebrać niemal całą władzę uchwalania ustaw, a więc znieść istotną treść Konstytucji.**

Ogólną wesołość wywołał w komisji przykład, przytoczony przez senatora Buzka celem skarykaturowania tego stanu rzeczy. Wystarczyłoby — mówił senator Buzek, — **aby Sejm zwykłą większością głosów uchwalił ustawę o naprawie Rzeczypospolitej, która opiewałaby mniej więcej następująco:**

„Artykuł pierwszy: dla naprawy Rzeczypospolitej postanawia się co następuje:

a) reorganizacja, zakreślona w ramach konstytucji, ustroju administracyjnego i reforma samorządów, tudzież reforma ordynacji wyborczej do Sejmu i Senatu.

b) zmiana w systemie podatkowym i uproszczenie poszczególnych podatków,

c) stopniowe wprowadzenie jednolitego dla wszystkich ziem Rzeczypospolitej ustawodawstwa w sprawach cywilnych i karnych i t. d.

Naturalnie podobnych zmian nie mógłby wprowadzić rząd na podstawie uchwały ramowej, jedynie musiałby mieć odpowiednią ustawę sejmową. Tak też, zdaniem senatora Buzka, ma się rzecz również z ustawą o naprawie skarbu i reforma waluty. Senator Buzek zakończył swe przemówienie tem, iż ze względów politycznych, aby nie utrudnić sytuacji Rządowi w akcji sanacyjnej skarbu, **głosować będzie jednak mimo wszystko za ustawą.**

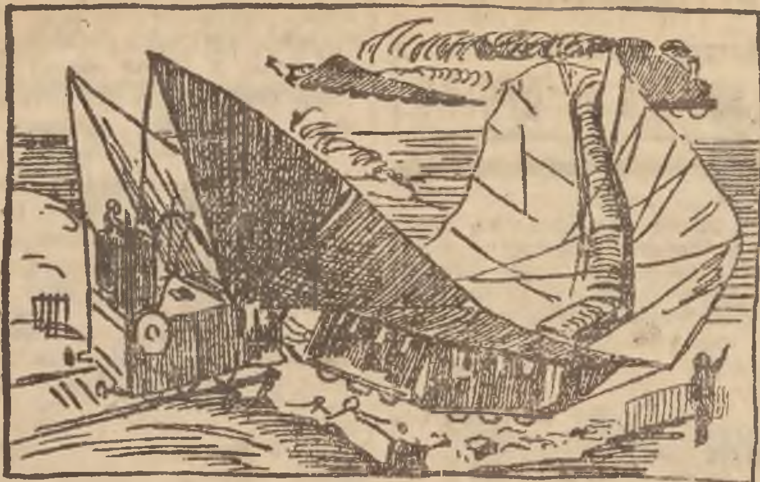
MIN. DAROWSKI WYJEDZIE DO MOSKWY.

(Telefonem od naszego koresp.)

Warszawa, 9. stycznia.

(M) Wskutek oczekiwanej nominacji p. Darowskiego posłem polskim w Moskwie, zajdzie konieczność obsadzenia min. pracy i opieki społecznej. Obecnie p. Darowski odbywa konferencję z kierownikiem min. spraw zagr. z Bertonim i przygotowuje się do wyjazdu do Rosji

Maszyna w karykaturze.

FANTASTYCZNY POCIĄG ŁĄCZĄCY LONDYN Z PARYŻEM.

(jp). Satyryk i karykaturzysta w swoich beztroskich pomysłach, niekrępowani zupełnie technicznemi trudnościami, bywają często zwiastunami i prekursorami rzeczywistych odkryć i wynalazków uczonych.

Świadczy o tem przedstawiony na naszej rycinie groteskowy projekt pociągu łączącego bezpośrednio Londyn z Paryżem, który ukazał się w „Punch'u" w r. 1870, kiedy o rozwiązaniu tego problemu zapomocą hydro- i aeroplanów poważna nauka jeszcze nie śniła.

Rząd zdławi lichwę wojenną.

PRZEWIDZIANA JEST KONTROLA KOSZTÓW PRODUKCJI PRZEDMIOTÓW CODZIENNEGO UŻYTKU.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 9. stycznia.

Rada Ministrów uchwaliła wniosek Min. spraw wewn. w sprawie **rozszerzenia artykułu drugiego ustawy z 2. lipca 1920 o zwalczaniu lichwy wojennej.**

W myśl rozszerzonego artykułu przewidzianą jest **kontrola kosztów produkcji przedmiotów powszechnego użytku, regulowanie obrotów artykułami takimi, jak węgiel, cukier, nafta i jego przetworami,** materjałami włókienniczymi i wyrobami z nich, skórami i wyrobami ze skóry, oraz przedmiotami powszechnego użytku wyrobionymi z żelaza.

Nasza ankieta teatralna.

Jak należy zorganizować operę lwowską?

Kogo dopuścić można do występów w operze? — Wyeliminowanie płatnych nieużytków.

KONIECZNOŚĆ DUBLOWANIA RÓL I ROZSZERZENIA ZAKRESU DZIAŁALNOŚCI KAPELMISTRZÓW. — NIEODZOWNOŚĆ KONTRAKTÓW 3 - LETNICH. — DYRYGENT CHÓRU. — NOWOŚCI NIE GRAĆ DZIEŃ PO DNIU. — UKŁAD REPERTUARU. — ZERWAĆ Z UTARTYM SZABLONEM INSCENIZACJI. — KAŻDY WYDATEK SOWICIE SIĘ OPŁACI PRZY WPROWADZENIU NOWYCH URZĄDZEŃ TECHNICZNYCH.

Poniżej podajemy dalszy ciąg cennych uwag prof. Płomieńskiego na temat niedomagań naszej opery i sanacji stosunków w tej dziedzinie teatru:

Do wyrobienia sobie dokładnego sądu o **kwalifikacjach artysty** potrzebne przynajmniej dwa występy. Do występów powinni być dopuszczeni tylko tacy, którzy **przed specjalną komisją kwalifikacyjną** okazali swoją dojrzałość. Do komisji takiej należeć powinni prócz dyrektora teatru, sekretarza, kapelmistrza i reżysera

jeden i tylko jeden członek komisji teatralnej oraz kooptowany reprezentant prasy i fachowy znawca głosu.

Taka komisja, zwoływana od wypadku do wypadku przez dyrekcję, powinna naturalnie mieć tylko głos doradczy, **ale z nim powinna się dyrekcja liczyć. Komisja taka musi być stałą.** Próby przed tą komisją powinny się odbywać przy zamkniętych drzwiach i być zupełnie tajne, inaczej robi się z nich publiczny popis.

Komisje takie mają wszystkie teatry zagraniczne, nawet tam gdzie dyrektorami są wybitni fachowcy. Komisję taką miał i Mahler we Wiedniu, Weingartner itd. **Uniemożliwi ona wszelki system protekcyjny.** Kto przejdzie przez taką komisję i w trzech występach okaża kwalifikacje dodatnie na tego użyteczność w zespole można będzie na pewne liczyć. Ustanie przytem zwyczaj **angażowania młodych sił bez zupełnego repertuaru** po pobieżnem przygotowaniu zaledwie jednej partji. Za granicą **nikt nie słucha nawet początkującego śpiewaka,** choćby miał najpiękniejszy głos i najlepszą szkołę, **jeśli nie ma przynajmniej 15—20 partji, które może o jednej próbie zaśpiewać**

Audycje przed komisją powinny się **odbywać co miesiąc,** ażeby dyrekcja miała sposobność zapoznawania się z nowemi siłami, szczególnie,

że w Polsce brak niestety pośredniczących agencji teatralnych.

Nie możemy takich wysokich stawiać wymogów, ale za przykładem zagranicy musimy od adeptów wymagać opanowania muzyczno-wokalnego i scenicznego kilku przynajmniej partyj repertuarowych, jeśli taki młody „artysta"

niema być tylko płatnym ciężarem dla teatru.

Trudno bowiem myśleć o rzeczywistych nowościach, jeśli do zwyczajnych ogranych oper trzeba wciąż przygotowywać każdego z osobna. Każda wtedy ograna opera staje się dla kapelmistrza nowoś-

2

FRYDERYK BOUTET.

Upior pana Imbergera.

Przełożył A. Stodor.

(Ciąg dalszy).

Bratanek Maksymiljan, młody, posągowo piękny człowiek, z kształtną, acz nieco brutalną w wyrazie twarzy głową, zbudowany jak atleta, zdawał się być owładnięty najwyższym bolem, co nie przeszkadzało mu jednak pomagać mi, o ile zdołał, w żmudnych mych badaniach w domku przy Passy, by natrafić choćby na jaki najdrobniejszy ślad. Nie domyślał się nawet, co spotkało jego stryja, a przypuszczenie moje, czy przypadkiem teńże nie wplątał się w jakąś erotyczną awanturkę, odrzucił z wielkiem oburzeniem:

— Nie znał go pan, — rzekł, — on nie interesował się niczem zgoła na świecie, tylko swoimi zbiorami, a nie kochał nigdy nikogo na świecie, prócz swej żony. Mną, szanującego go i kochającego jak ojca, opiekował się w sposób jak najczulszy. On to oszczędził mi wielu cierpień, oczekujących mnie skutkiem głupich wybryków mej młodości. Jemu zawdzięczam jedynie, że nie straciłem dotychczasowego mego stanowiska w świecie towarzyskim.

I ocierał chusteczką oczy.

Co do służących, to ci byli zupełnie wyprowadzeni z równowagi i w przeęku. Powiedzieli wszystko, co wiedzieli, i chociaż usiłowałem jedno po drugiem skłonić dobrocią, namowa i niespodziewanymi pytaniami do wypowiedzenia czegoś nieznanego, niczego nie osiągnąłem.

Przystąpiłem wobec tego do ścisłego zbadania życia prywatnego pana Imbergera. Ale pan Imberger nie miał właściwie „życia prywatnego". Cały świat znał jego zwyczaje. Jeśli gdzie wychodził, zapowiadał przedtem, gdzie idzie i gdzie go można znaleźć. Nie znano go nigdzie w żadnym dwuznacznym domu, ani z wyglądu, ani z imienia, o czem przekonałem się, gdyż nosiłem ze sobą wszędzie jego fotografje. Nie należał od do tych starzejących się mężczyzn, których cnota jest nieco prześwietlająca i którzy często potrzebują naszej pomocy. Nigdy nazwiska jego nie wymówiono w jakimś choćby najdalszym związku z banalnym skandalem, był on w całem tego słowa znaczeniu przykładnym człowiekiem, kochającym szczerze swoją żonę. Nie miał nieprzyjaciół, o ile to zbadać można było, nie miał trosk i zawsze solidnie prowadził majątkowe sprawy. Nie podjął żadnych pieniędzy u swego bankiera, a w kasie, stojącej w jego pracowni, znajdowała się znaczna gotówka. Wykazało, się również, że wszystkie jego ubrania znajdowały się w największym porządku w jego garderobie. Nie brakowało żadnego, prócz czarnego wizytowego, które miał na sobie, w chwili swego zniknięcia, i płaszcza, który kazał służącemu przygotować; wszystko to wskazywało, że Imberger opuścił rzeczywiście dom w zamiarze zejścia się ze swą żoną.

Moje dochodzenia, jak dotąd, nie dały najmniejszego rezultatu, zdawało się, że tajemnica, którą miałem zbadać, staje się coraz bardziej nieprzenikliwą. Aż dotąd uznawano mój talent śledzenia, ale przyznać muszę, że w tym wypadku zawiódł on mnie całkowicie. Nie mogłem dotrzeć do żadnego punktu zaczepienia, straciłem zupełnie głowę i byłem bezradny.

Mimo tego musiał przecież istnieć klucz do tej tajemnicy pozornie nierozwiązalnej, ale zanim mogłem użyć go, musiałem wyczerpać wszystkie inne sposoby. Aby moje zmartwienie stało się większem, rosło zainteresowanie publiczności, wywołane zniknięciem pana Imbergera. Był to właśnie t. zw. „czas ogórkowy", w którym brak było jakiegoś interesującego tematu do rozmowy: ani podróży któregoś z panujących, ani zewnętrznych ani wewnętrznych walk, ani wielkiej katastrofy, ani wybitnej premiery. Wobec tego cały Paryż zajmował się tajemnicą przy Passy, a niektóre pisma poczęły się wyśmiewać z mojej powolności, co wcale nie było mi przyjemnem.

Pierwszego marca szef mój polecił mnie przywołać do siebie i przedstawił mi profesora Ferriera, który, jak mi oznajmił, ma mi coś do zakomunikowania.

Zapewne przypomina pan sobie, że Ferrier już w owym czasie był sławnym lekarzem, profesorem uniwersytetu i członkiem Akademii medycznej. Był to starszy, dobrotliwie wyglądający mężczyzna, o bladej, starannie wygolonej twarzy, o długim nosie i dużych ustach, o jasnych oczach, którymi zdawał się przenikać człowieka, patrząc nań z poza szkieł złotych okularów.

— Mówiono mi, że jest pan inteligentnym człowiekiem — rzekł, gdyśmy pozostali sami — i wierzę w to. Słuchaj mnie pan przeto: — dopiero wczoraj wróciłem z podróży i dlatego nie mogłem wcześniej tu się jawić, skoro tylko jednak powróciłem, pragnę pomówić z panem. Imberger był jednym z najlepszych moich przyjaciół. Chodziliśmy razem do szkół. On był bogatym. Ja zaś byłem bardzo biednym. On mi umożliwił naukę. Gdyśby oboje byli na uniwersytecie, dzielił się ze mną swymi apanażami, otrzymywanymi od rodziców, wobec czego mogłem żyć i uczyć się. Jemu, — daleko więcej, aniżeli sobie — zawdzięczam, że stałem się tem, czem dziś jestem. Jemu tylko zawdzięczam, że danem mi było uratować niejedno ludzkie życie, opiekować się chorymi i leczyć ich. Imberger należał do niewielu bardzo rzadkich ludzi, których dobroć nieskończona czyni nas wyrozumiałymi dla okrucieństwa, tchórzostwa i występków całej masy nędzników, ocierających się o nas. Mówię o tem panu, aby pan poznał treść słowa:—przyjaciel, jeśli do Imbergera tę nazwę stosuję... Prócz tego mogę zaświadczyć przed całym światem, wykrzykiwać po ulicach, że — —

(C. d. n.)

cią, o ile chodzi o sumę włożonej pracy. Utrudnia sytuację fakt, że artyści zaangażowani tylko na rok, nabywszy jakiś repertuar, odchodzą, zostawiając teatr bez repertuaru.

Dla uniknięcia tego powinno się **z młodymi artystami, o ile są zdolni, robić**

kontrakt przynajmniej na 3 lata.

Tak bywa wszędzie. Opłaci się wtedy z takimi nowozaangażowanymi artystami **pracować intenzywniej i planowo. Wpłynie to uzdrawiająco na repertuar,** szczególnie **jeśli te zasady stosować się będzie i do chóru.**

Ustanie wtedy to angażowanie z końcem roku na nowo całego zespołu i do pewnego stopnia niemoralne dyktowanie sobie wzajemnie warunków.

W skład personalu nie śmie pod żadnym warunkiem wejść

ani jedna zbyteczna siła.

Dla każdego z góry powinna być przeznaczona praca intenzywna na cały rok. **Dla nieutalentowanych miernot nie masz miejsca na scenie.** Zwalczać je powinna krytyka w imieniu sztuki bezwzględnie i bez litości. Sztuka nie ma z nich żadnego pożytku, a społeczeństwu stają się ciężarem, wytwarzając wykolejone jednostki. **Na scenie naszej mamy niestety szereg „sił“ takich, które od trzech lat stale śpiewają tylko sporadycznie tesame partie, w których debiutowały.**

Nic tak bardzo nie szkodzi młodemu artyście, jak lenistwo. Artyści rwą się do pracy, bo z każdorazową partją osiągają wyższy stopień rozwoju, zyskują na popularności, wzmacniając swoje stanowisko.

W obsadzaniu ról powinien decydować obok dyrektora kapelmistrz i reżyser. Winno się zawsze **przestrzegać zasady dublowania ról.** Z utartą a szkodliwą zasadą dyrygowania przez kapelmistrza tylko pewnemi operami trzeba **bezwarunkowo zerwać.** Szkodliwość tego monopolu jest zbyt jasną, by ją dopiero uzasadnić trzeba było.

Prócz kapelmistrzów musi być stale zaangażowany doświadczony dyrygent dla chóru, tzw. **„Chordirigent“**, którego mają wszystkie większe sceny zagraniczne. Ułatwi to znacznie zadanie kapelmistrzom, którzy będą mogli poświęcić się wyłącznie pracy ze solistami.

Nowości nie powinno się grać dzień po dniu. Tracą one przez to swoją siłę atrakcyjną u publiczności, a u artystów **przytępia to wrażliwość artystyczną. Przy układaniu repertuaru** i wyborze nowości powinno się uwzględniać

następujące zasady:

Ze starego repertuaru należy w sezonie **wznowić jedną lub dwie z tych oper, które mają nieśmiertelne walory artystyczne,** dawno nie były grane, lub zanadto ograne, wymagają zupełnego odświeżenia dekoracyjnego, nowoczesnej inscenizacji i nowej obsady. W wypadkach tych należy dane dzieło też **zupełnie wznowić** i nie ograniczyć się tylko do samej nazwy „wznowienie“, usprawiedliwione chyba tylko częściowo nowa obsadą.

Dalej należy w repertuar **wcielić jedna rzecz z twórczości polskiej,** a należy tu uwzględnić w pierwszym rzędzie twórczość nowoczesną.

Z nowej twórczości zagranicznej należy wybierać te arcydzieła, które już dzięki swym walorom artystycznym uzyskały obywatelstwo na scenach zagranicznych i charakteryzują nowe prądy w sztuce. Konieczną jest tu **ostrożność w wyborze.** Tak długo

karmionej staremi oklepanemi działami

publiczności, nie wolno zaskoczyć jakimś zbyt modernistycznym utworem, do którego jeszcze nie dorosła. Trzeba tu **działać wychowawczo, ewolucyjnie i powoli przyzwyczaić artystów i publiczność do nowych kierunków.** Układany w ten sposób repertuar **rozwinie siły wszystkich artystów,** uwzględniająca indywidualność, działając i **wychowawczo na publiczność.**

W inscenizacji musimy koniecznie zerwać wreszcie z utartym szablonem i pójść z postępem, z duchem czasu. Należy bezwarunkowo wprowadzić przynajmniej częściowo **najnowsze urządzenia sceniczne.** Szczególną uwagę trzeba między innemi zwrócić **na zaniedbane u nas zupełnie oświetlenie** (strop gwiaździsty), które w nowoczesnej inscenizacji odgrywa pierwszorzędną rolę, — i które pozwala osiągnąć przy bardzo skromnych dekoracjach **niebywałe wprost efekty. Każdy wydatek jest tutaj najrentowniejszą lokatą kapitału,** pozwalającą robić niezwykłe wprost oszczędności na dekoracjach. — Urządzenia te wprowadzić może **tylko fachowiec** obznajomiony dokładnie z urządzeniami na scenach zagranicznych. Wydatek choćby **największy na fachową siłę stokrotnie się opłaci.**

Cóż bowiem pomoże najlepszy reżyser, mający najgenjalniejsze pomysły, jeśli przestarzałe urządzenia sceny, zrozumiały może w obecnych warunkach brak nowych dekoracji, nie pozwalają na wydobycie zamierzonych efektów.

Oto w ogólnych zarysach naszkicowany plan reorganizacji naszej opery, która prowadzona w ten sposób, otoczona miłością i opieką kierowników i społeczeństwa **spełni swe wysokie posłannictwo kulturalne, nie przynosząc deficytu.**

(Dok. nast.).

Sowiecki akt wymuszenia na Francji.

MOSKWA RZUCA SIĘ W OBJĘCIA ANGLJI.

(Telegram własny „Gazety Porannej“).

Pogranicze polsko - sow., 9. stycznia.

Z Moskwy donoszą: Nagłe **zerwanie rokowań rosyjsko-francuskich** i nieoczekiwane opuszczenie Paryża przez pełnomocnego przedstawiciela sowjetów — Skobielewa, — o czem donieśliśmy, — nastąpiły na skutek **decyzji rządu moskiewskiego,** — a to przejścia w swem ustosunkowaniu się do państw zachodnich, do naszej koncepcji, opierającej się na **porozumieniu z Anglją** oraz z państwami, które znajdują się pod wpływem Albionu. Koncepcja ta ma **doprowadzić do izolowania Francji** oraz tych wszystkich państw środk. Europy, które szczególnie zaprzyjaźnione są z Francją. Równocześnie z przerwaniem rokowań z Francją **sowjety przerwały dalsze rokowania handlowe z Rumunją,** oświadczając, że mogą one być wznowione dopiero po urzędowem stwierdzeniu **zgody rządu rumuńskiego na uznanie sowjetów de jure.** Ten sam postulat wysunięto jako **przedwstępny warunek także wobec Francji.**

W kołach miarodajnych utrzymują, iż nagły ten zwrot w polityce rządu moskiewskiego **spowodowany został w znacznej mierze korzystnym przebiegiem rokowań z Anglją,** gdyż uznanie przez nią sowjetów z chwilą przejścia steru rządu w ręce Macdonalda **uchodzi za rzecz pewną i nie podlegającą żadnej wątpliwości.** Sowjety uważają, że **krok ten rządu angielskiego ma odegrać decydującą rolę w kwestji uznania ich przez wszystkie inne państwa,** nie wyłączając nawet „izolowanej“ Francji, tembardziej, że na Francję ma wywierać pewny nacisk pod tym względem jej **nowa sojuszniczka — Czechosłowacja,** której dużo zależy na „uprzedzeniu“ innych krajów, kierujących ekspanzją handlową na wschód pod protektoratem Anglji.

Nowy manewr sowjetów **przedstawia się więc jako akt wymuszenia na Francji** pod groźbą zacieśnienia stosunków **z rywalizującą Anglją.**

Znaczenie strategiczne Słowaczyzny.

(H) Szef czeskiego sztabu generalnego Mittelhauser omawia w urzędowym dzienniku **znaczenie strategiczne Słowaczyzny.** Dla Małej Ententy, jako jednolitego „ciała taktycznego“, **ma Czechosłowacja bardzo doniosłe znaczenie,** gdyż stanowi ona dogodną drogę do Rumunji i Dunaju, głównej drogi komunikacyjnej Małej Ententy. Najważniejszymi punktami programu na czas najbliższy są: **Rychłe wybudowanie nowej linji kolejowej z Moraw przez Słowaczyznę** do granicy rumuńskiej, rozszerzenie pontów rzecznych Preszburg - Komarno i budowa hangaru na północ od Preszburga. **Komunikacja powietrzna iść będzie z Pragi do Wiednia z pominięciem Preszburga.**

Wróżby, które się spełniły.

POWIEŚCIOPISARZ WYWRÓŻYŁ ŚMIERĆ I ROZWÓD.

Warszawa, 9. stycznia.

Zamieszkały w Warszawie b. urzędnik kolejowy, zarazem **autor kilku powieści p. A. K.,** w chwilach wolnych zajmuje się wiedzą „hermetyczną“ i wyłącznie w gronie zaufanych znajomych **kładzie kabałę,** wróży z ręki i t. p.

Przed pewnym czasem p. K. znajdował się w domu pani J., siostry żony jednego z najwybitniejszych obecnie już nieżyjących pisarzy. Uproszony o wróżbę, p. K., acz niechętnie, zastosował się do żądań. Ułożył kabałę, która przepowiadała, iż pan J., człowiek cieszący się pełnią sił i zdrowia, **umrze w ciągu roku i w tym czasie jego córka, świeżo zaślubiona, weźmie rozwód z mężem.**

Wróżby powyższe w żart obrócono i wkrótce o nich zapomniano, a jednakże **sprawdziły się co do słowa. Pan J. zmarł przed upływem roku, pani Z. zaś zerwała małżeństwo i oddała rękę innemu.**

Nowa ustawa o jednorocznych.

Z Nowym Rokiem zmieniono ustawę co do okresu służby i szkolenia jednorocznych. Zasadnicza zmiana jest w zniesieniu rozkazu, który zezwalał na **odliczenie z jednorocznej służby czasu spędzonego w wojsku przed powołaniem do szeregu** z poboru, czyli czasu uprzedniej służby ochotniczej, którą dotychczas się zaliczało. Jednoroczny czas służby **podzielono na trzy okresy:** 1-szy 3 miesiące szkoły szeregowca, 2-gi 5 miesiecy wyszkolenia w kompanji szkolnej podchorążych rezerwy piechoty, 3-ci 3 miesiące praktyczne przeszkolenie w pododdziale macierzystym. Po ukończeniu tej szkoły jednorocznej **otrzymuje się stopień podchorążego rezerwy i w tej randze odbywa się pierwsze ćwiczenia rezerwy.** Po drugich ćwiczeniach rezerwy otrzymuje się **awans na podporucznika rezerwy.** Rozpowyższy **zabrania kategorycznie używania jednorocznych do służby kancelaryjnej i gospodarczej — winni oni przejść tylko służbę linjową**

—o—

Ile Francja pożyczyła sojusznikom?

(H) Pisma francuskie wymieniają **kwoty, które Francja dotąd wypłaciła tytułem zaliczek „małym państwom“.** Cyfry te przedstawiają się w sposób następujący: Belgji 3.772,203.086,07, Jugosławji 1.740 mil 343.649.49, Polsce 413,543.630,49, Czechosłowacji 120,123.416,42, Austrji 55,000.000.00. — Do tego dodać należy zaliczki, które Francja wypłaciła z tytułu kosztów repatrjacji zatrzymanych w Rosji więźniów. Z tego tytułu wypłaciła Francja rozmaitym państwom Europy środkowej okrągło 3,122.925 franków. Z zaliczek tych wpłynęły dochody w łącznej kwocie 64,122.049.82 franków, a to z tytułu zwrotów wyłożonych kosztów, a dotyczy ona Czechosłowacji, Jugosławji, Rumunji i Austrji.

Wrangel oddał się pod rozkazy W. ks. Mikołaja.

Z okazji Nowego Roku generał Wrangel wydał **rozkaz do armji rosyjskiej,** jak nazywają siebie szczątki dawnej białej przeciwsowjeckiej armji w Jugosławji, Bułgarji, Węgrzech i Rumunji, w którym oświadcza, że wskutek dokonanego politycznego zjednoczenia się emigracji rosyjskiej, **całkowitą władzę polityczną przelewa w ręce W. ks. Mikołaja Mikołajewicza,** zatrzymując sobie jedynie kierownictwo administracyjno-wojskowe.

Oświadczenie to **wywołało sensację** we wszystkich ugrupowaniach emigracji rosyjskiej. Koła demokratyczne tej emigracji są przekonane, że wydanie przez Wrangla podobnego rozkazu jest **wyraźnem przejściem Wrangla do obozu monarchistycznego,** zaś monarchiści upatrują w kroku Wrangla jeszcze jeden wysiłek ku zjednoczeniu wszystkich organizacji przeciwsowieckich.

Armja Wrangla przyjęła ten rozkaz spokojnie i uroczyście.

Telegramy

FRANK WALORYZACYJNY 1,950.000 MP.

Warszawa. (AW). Frank waloryzacyjny na dzień 10. bm. ustalono na 1,950.000 mp.

KONFERENCJA Z FABRYKANTAMI ŁÓDZKIMI.

Warszawa. (Tel. wł. GP.). W związku z odmową przemysłowców łódzkich wypłacenia robotnikom dodatku drożyźnianego za drugą połowę grudnia, **minister pracy zawezwał przedstawicieli przemysłu włókienniczego, aby przybyli do Warszawy** na konferencję, która odbędzie się 9. b. m. z udziałem ministrów pracy i opieki społecznej oraz przemysłu i handlu.

P. RYBARSKI PODSEKRETARZEM MIN. SKARBU?

Warszawa, 8. stycznia.

(*). W kołach zbliżonych do Min. skarbu zapowiadają utworzenie drugiego podsekretarjatu przy Min. skarbu, Podsekretarzem zostałby Roman Rybarski.

EXPOSE MINISTRA OŚWIATY.

Dowiadujemy się, że na najbliższem **posiedzeniu** senackiej komisji **oświaty i kultury** minister wyznań religijnych i oświecenia publicznego p. **Mikiaszewski** wygłosi exposé.

NOWE LISTY ZASTAWNE TOW. KREDYTOWEGO.

Warszawa. (AW). W ministerstwie skarbu **odbywały** się wczoraj konferencje z **przedstawicielami** Tow. Kredytowego Ziemsk. w sprawie wypuszczenia nowej serji listów zastawnych, **opiewających na złote polskie. Miałoby** to na celu ułatwienie stowarzyszonym płacenia podatku majątkowego.

WYWŁASZCZENIA KOLEJOWE.

Warszawa. (AW). Ministerstwo kolei ogłasza wykaz linij i stacyj normalno-torowych, na których wywłaszczenia gruntów dokonane przez b. okupantów mają być utrzymane w mocy.

OBDUKCJA ZWŁOK KOMENDANTA STEROWCA DIXMUIDE.

Paryż, 8. stycznia

Z Tulonu donoszą, że obdukcja zwłok komendanta sterowca Dixmuide wskazuje na to, że **został on zabity przez piorun jeszcze przed upadkiem balonu w morze.** Ponadto zwłoki kapitana mają w kilku miejscach połamane kości, oraz pociętą głowę na kawałki.

MASOWE STRAJKI NA ŚLĄSKU NIEM.

(*). Robotnicy elektrowni zaprzestali pracy **wskutek wydalania** ich, w związku z **zaprowadzeniem** 10-godzinnego dnia pracy. Dzienniki nie wyszły. Strajk objął prócz Gliwic, Zabrze i inne miejscowości.

KOBIETA W RZĄDZIE MACDONALDA.

Londyn. (Tel. wł. GP). Jak donosi „Daily Telegraph", jest możliwe, że do gabinetu Macdonalda **wejdzie także kobieta.** Jako **kandydatka** wymieniana jest Miss **Małgorzata Bondfield**, która, jak **przypuszczają, obejmie** urząd **podsekretarza** stanu w **ministerstwie pracy**, albo w ministerstwie **zdrowia**.

B. KRONPRINZ W MERANIE.

Medjolan. (Tel. wł. GP). „Corriere dela Sera" donosi z Meranu, że były kronprinz przebywa od **dłuższego** czasu wraz z **rodziną** w Meranie **pod** nazwiskiem hrabiego von Lingen.

ZNIŻKA WIZ DO CZECHOSŁOWACJI.

Praga. (Tel. wł. GP). „Prager Presse" **donosi**, że Czechosłowacja zniżyła **prawie do połowy opłaty** za wizy paszportowe dla **obywateli** wszystkich **państw.**

Min. Grabski zaprzestanie druku banknotów.

Warszawa. 9. stycznia.

Komisja skarbowo-budżetowa rozpatrywała na **dzisiejszem** posiedzeniu sprawę **dodatkowego prowizorjum budżetowego na** IV. kwartał 1923 i **prowizorjum budżetowego** na I. kwartał 1924. Po referacie sen. Buzka **komisja przyjęła oba prowizorja.** Następnie przystąpiono do **rozpatrywania** projektu ustawy o **naprawie skarbu** i reformie walutowej. **Po referacie** sen. Karpińskiego zabrał **głos prezes** Rady **ministrów** i minister **skarbu** p. Grabski, **który** rozwinął swój plan sanacyjny, wyrażając pewność, że w **najkrótszym czasie będzie mógł zamknąć prasę drukarską,** gdyż wpływy ze źródeł podatkowych będą tak znaczne, że nie będzie potrzeba dalszego zadłużania państwa w PKKP. W dyskusji podniósł sen. Szarski między innemi sprawę ostatniego spadku marki polskiej, który to spadek, zdaniem mowcy, **nie jest niczem uzasadniony, gdyż nie ma najmniejszego powodu do tak** znacznej **deprecjacji.** Dyskusji nie ukończono.

Gen. Weygand szefem sztabu gen?

Paryż. (Tel. wł. GP.). W przeciwieństwie do reszty dzienników, „Petit Parisien" nie spodziewa się, aby Rada ministrów zadecydowała dziś sprawę następcy **generała Buata na stanowisku szefa sztabu gen.** Dziennik zauważa, że **śmierć** generała Buata nastąpiła właśnie w chwili, gdy rząd liczył najwięcej na współpracę szefa sztabu gen. **przy** uregulowaniu **kwestji** dotyczących **reorganizacji, oraz** zawarcia traktatów i sojuszów z **Polską** i Małą Ententą. **Omawiając** dalej rolę polityczną szefa sztabu gen., którego nominacja jest rzeczą wielkiej wagi, wypowiada się „Petit Parisien" za wyznaczeniem na to stanowisko **gen. Weyganda,** którego kandydatura posiada gorących **zwolenników** w łonie rządu i **jest bardzo prawdopodobna,** jeżeli tylko **obecność** jego w Syrji nie zostanie **uznana** za **niezbędną.**

Morze Bałtyckie szybko zamarza.

(Telefonem od naszego korespond.).

Wiedeń. 8. stycznia.

(*). Z Hamburga **donoszą:** Żegluga na Elbie z **powodu** zamarzania jest coraz trudnieiszał. Okręty **przy** odjeździe z portu muszą **używać łodzi** motorowych. Na **pobrzeżu niemieckiem tylko** duże parowce mogą dobijać do brzegu. Rybołostwo ustało **zupełnie.** Wjazd do portów stał się niemożliwy.

Jak donosza ze Szczecina, **Bałtyk zamarza w bardzo szybkiem tempie.**

Były car Ferdynand stara się o powrót do Bułgarji.

Genewa. (Tel. wł. G. P.). „Tribune de Geneve" podaje wiadomość — że były car Bułgarji Ferdynand **zwrócił się do rządu bułgarskiego z prośbą o udzielenie mu pozwolenia na powrót do Bułgarji,** gdzie pragnie zamieszkać jako obywatel bułgarski. Rząd bułgarski miał zająć **przychylne** stanowisko wobec tej prośby.

JAK ZACHOROWAŁ VENIZELOS.

Wiedeń. (Tel. wł. GP). „N. Wiener Journal" **donosi** z Aten: Zauważono, że **Venizelos,** po wyborze na prezydenta **Izby, mimo burzliwej** owacji **zgromadzenia** narodowego, **zachowywał się obojętnie.** Nagle począł się słaniać, tak, że musiano go wyprowadzić ze sali. Lekarze stwierdzili **zatrucie żołądka.** — Wdrożono śledztwo, ponieważ istnieje możliwość, że zatrucie było dziełem zamachu **politycznego.**

AMERYKAŃSCY RZECZOZNAWCY W PARYŻU.

Paryż. (Tel. wł. GP). Rzeczoznawcy amerykańscy Young i Daves przybyli do Paryża celem wzięcia udziału w komitecie, mającym zbadać zdolność płatniczą Niemiec. „Petit Parisien" podkreśla, że sam ten fakt jest **wydarzeniem wielkiego znaczenia.**

REPUBLIKA NIEMIECKA W ROSJI.

Moskwa. (Tel. wł. GP). Z Pokrowska **donoszą,** że **tamtejsza rada miejska przyjęła do** wiadomości fakt, że gmina niemiecka Niemców **nadwołżańskich** zamierza **zorganizować** się jako autonomiczna republika **sowiecka.**

OLBRZYMI POŻAR W DOKACH.

(Telefonem **od naszego** korespondenta).

Warszawa. 8. stycznia.

(M). Z **Londynu donoszą,** że w dokach t. zw. **„Zachodnich Indyj" wybuchł olbrzymi pożar. Straty** wynoszą **150 tysięcy funtów szterlingów. Domy, znajdujące** się w **dzielnicy, graniczącej** z **palącą** się stocznią, **zostały opuszczone przez mieszkańców.**

SKRUSZONY TIUTIUNYK.

Moskwa. (Tel. wł. GP). W związku z amnestią udzieloną partyzantowi ukraińskiemu Tiutiunykowi, Centralny Komitet Ukraiński wydał odezwę stwierdzającą, że chociaż winowajca występował przeciw proletarjatowi Ukrainy, to jednak **wobec przyznania się do winy,** rząd ukraiński chcąc **podkreślić,** że sowiety przebaczają każdemu, kto prosi o to, postanowił **przebaczyć Tiutiunykowi** i przywrócić mu obywatelstwo ukraiúskie.

PREZYDENT MINISTRÓW, KTÓRY NIE CHCE USTĄPIĆ.

Drezno. (Tel. wł. GP). Z ostatnich wiadomości wynika, że **prezydent ministrów Heldt postanowił wbrew dyscyplinie partyjnej pozostać przy władzy.** Ogłosił on deklarację wyjaśniającą jego stanowisko. W **razie ustąpienia prezydenta Heldta, władzę obejmie rząd berliński,** wobec **czego prawa** Saksonji **zostałyby znacznie uszczuplone.** Na takie rozwiązanie sprawy, któreby mogło pociągnąć za sobą zgubne **skutki** dla kraju, Heldt zgodzić się nie może.

MROZY WŁOSKIE.

Rzym. (Tel. wł. GP). Wczoraj notowano w Bergamo 6 **stopni,** a w Mantui 10 stopni **Celzjusza niżej** zera.

Nowiny z Przemyśla.

(Telefonem **od** naszego **korespondenta).**

Przemyśl, 7. **stycznia.**

(db) **Szturm na kasy skarbowe.** W ostatnich dniach stycznia były tutejsze urzędy podatkowe **widownią burzliwych scen.** Liczne rzesze **płatników** podatkowych chciały uiścić zaległe podatki, co się jednak **nie wszystkim udało.** Urzędnicy mimo nadludzkich wysiłków **nie** zdołali załatwić wszystkich interesentów. **A winę ponoszą tu przedewszystkiem ci płatnicy,** którzy czekali do ostatniej chwili, a obecnie zapłacą **już podatek zwaloryzowany.** Wszelkie **prośby,** by uwzględnić **przynajmniej** tych, **którzy** złożyli **deklaracje na** świadectwa **przemysłowe** przed 1. **stycznia pozostały** bez skutku. Tak więc grozi **licznym jednostkom ruina majątkowa.**

Rozprawa doraźna o szpiegostwo. **Dnia** 23. grudnia br. **odbyła** się **przed wojskowym** sądem doraźnym w **Przemyślu rozprawa przeciw szeregowcowi** Steckowi. Oskarżony szeregowiec **narodowości** ukraińskiej **odpowiadał za** zbrodnię szpiegostwa, który **mu zarzucał** akt oskarżenia.

Trybunał, któremu przewodniczył ppułk. Sowiński, przekazał całą sprawę Trybunałowi zwyczajnemu.

Epidemia „dancingów" grasuje obecnie w Przemyślu. W **niektórych** lokalach **publicznych** urządza sie **dla wzmocnienia** frekwencji **„dancingi",** co ściąga oczywiście do lokalu **wszystkich miejscowych „bon-vivantów"** i **całą złotą młodzież,** która przy dźwiękach orkiestry i **modnego** tańca **„Java" niszczy alkohol aż do białego rana.**

I to wszystko dzieje się w erze **waloryzacji.**

—o—

Chciała „wystąpić elegancko", lecz poszła do kozy.

TRYUMF STANISŁAWOWSKICH SHERLOCKÓW: UJĘCIE ZBIEGA Z WARSZAWY.

Stanisławów, 8. **stycznia.**

W pierwszy **dzień** świąt **Bożego** Narodzenia otrzymała Ekspoz. śl. w Stanisławowie depeszę z Warszawy, że od Maksymiljana **Kozerawskiego, prokurenta** Banku, zam. Krakowskie **Przedmieście** l. 13. **zbiegła służąca Emilja Stulska,** nie zapominając zabrać ze sobą pełnego kosza z garderobą i bielizną **chlebodawców, kilka** sztuk precjozów i 8 milj. Mkp. gotówką. Według przypuszczeń poszkodowanego, Stulska **zbiegła do Stanisławowa,** gdzie miała się ukryć u krewnych.

Na podstawie tych skąpych **informacji wyruszył kom.** Dr. Lax wraz z 4-ma wywiadowcami natychmiast na poszukiwanie. W ciągu **kilku godzin przetrząśnięto** całe niemal miasto, zaglądając do wszystkich kryjówek i **spelunek** złodziejskich, hoteli i szynków i wreszcie na osławionej ul. Długiej **przytrzymano Stulską wraz** z **rzeczami.** Sprowadzona na **policję,** tłumaczyła się, **że** nie mogąc otrzymać od **chlebodawców** urlopu na święta, **postanowiła** wyjechać samowolnie, a chcąc **elegancko** wystąpić **wobec znajomych** „pożyczyła sobie" nieco garderoby z „świętym" zamiarem powrotu do Warszawy wraz z rzeczami.

Sceptycznie jednak uspokojona policja nie uwierzyła jej **tłumaczeniom** i odstawiła ją do aresztów sądowych wraz z rzeczami, których wartość **ocenił poszkodowany** na **200** milj. mkp., zawiadamiając go równocześnie **depeszą** o radosnej **nowinie.**

Indyki karmione perłami.

Londyn, w **styczniu.**

Do **londyńskiego** „Daily Maila" **donoszą** z **Madrytu:**

Wnuk hr. de Romanonesa, **chłopczyk czteroletni,** znalazłszy perły swej **babki, rozwiązał sznurek** i zabrawszy **piękne, błyszczące ziarenka,** w **liczbie** trzystu, **rozrzucił je pomiędzy** stado **indyków, należące** do **włościan okolicznych.**

Indyki połknęły te ziarenka, a **skutek był taki, że hr. Romanones zmuszony był wyrżnąć wszystkie indyki okoliczne, aby odzyskać** kosztowne **perły.**

Ceny biletów kolejowych do 15 bm.

Z Warszawy donoszą: W związku z waloryzacją taryfy kolejowej ceny biletów na pociągi osobowe zwyczajne do dnia 15. stycznia przedstawiają się następująco:

I. klasa pociągu osobowego z Warszawy do Krakowa kosztować będzie 27,034.000, klasa II. 18,056.000, klasa III. 9,028.000.

Z Warszawy do Lwowa I. klasa 33,672.000, II. klasa 22,448.000, III. klasa 11,224.000. Pociągi pośpieszne o 50 proc. drożej.

—o—

Służące uciekają z rzeczami służbodawców.

Stryj, 9 stycznia.

(h) W mieście naszem popełniono wczoraj wielką kradzież. Mianowicie służąca u Szymona Friedlendera, Marja Habilecka, skradła na szkodę swego chlebodawcy biżuterję oraz garderobę i bieliznę wart. 20 miljardów, poczem ulotniła się w niewiadomym kierunku.

Podobny los spotkał wczoraj w Rzeszowie Lazara Weidenbauma, którego służąca skradła mu rozmaite rzeczy wart. 700 milj. i zbiegła w niewiadomym kierunku.

Napad bandycki przy pomocy karabinu policyjnego.

Łańcut, 7. stycznia.

(h) Przed kilku dniami niewyśledzeni dotychczas sprawcy, ukryci w gąszczu leśnym, napadli na przejeżdżających z Żołyni do Łańcuta żydów: Wolfa Sontaga, Ozjasza Lauba, Józefa Lauba, Joela Bellera oraz Hanę Heislerową i zrabowali im większą gotówkę oraz rzeczy wartościowe.

Stawiającego opór Sonntaga, jeden z bandytów położył strzałem karabinowym **trupem na miejscu.**

Jak stwierdzono, **karabin ten zrabował bandyta** tego samego dnia nad ranem **ciężko ranionemu w walce z bandytami post. Antoniemu Kostańskiemu** z post. w Łańcucie. Po zamordowaniu Sonntaga bandyci oddali jeszcze dwa strzały i zbiegli w las.

Aresztowanie dezertera i mordercy.

Sokal, 8. stycznia.

(h) Podczas obławy, przedsięwziętej przez funkcjonarjuszy lwowskiej Ekspozytury, wraz z funkcjonarjuszami Pow. Kom. w Sokalu, przytrzymano we wsi Sielec Wasyla Waszczyszyna pod zarzutem usiłowanego **morderstwa oraz dezercji.**

Lwów 9 stycznia

Zmiana taryfy stemplowej. Uchwałą Magistratu z 2 stycznia została uchylona taryfa stanowiąca integralną część statutu o miejskich opłatach stemplowych od podań, załączników i świadectw urzędowych, a w miejsce jej przyjętą została taryfa jednobrzmiąca co do treści o wysokości opłat z taryfą państwową, ogłoszoną w rozp. Minist. skarbu z 18 grudnia 1923 z wyłączeniem postanowień dotyczących podań względnie świadectw, które w zakresie czynności tut. Magistratu nie mają zastosowania. Od podań i świadectw, które są właściwością wyłącznie Magistratu, pobierać się będzie opłaty w wysokości określonej w poz. 9 względnie 20 taryfy państwowej.

Kasyno i Koło lit.-art. urządza w niedzielę 13 stycznia 1924 II. dancing. Początek punktualnie o godz. 5. koniec punktualnie o godz. 12 w nocy. Legitymacje jakoteż karty wstępu wydaje sekretarjat.

Ostrożnie z „elektrotechnikami". Dyrekcja M. Z. E. ostrzega przed nieznanymi indywiduami, którzy podszywając się pod miano pracowników elektrowni, chodzą po domach, zbierając datki noworoczne. Indywidua te nie mają nic wspólnego z zakładami elektrycznymi. Byłoby wskazanem w razie przyłapania podobnego indywiduum oddanie go w ręce policji.

Przekazanie agend Krajowego Biura kolejowego we Lwowie Dyrekcji kolei państwowych we Lwowie. W związku z wprowadzeniem w życie nowego statutu organizacyjnego Minist. kolei żelaznych, zatwierdzonego rozporządzeniem Rady ministrów, znosi się, samoistną działalność Krajowego Biura kolejowego we Lwowie, przejętego przez Ministerstwo kolei żelaznych i przekazuje się jego agendy Dyrekcji kolei państwowych we Lwowie.

„Bartek zwycięzca". Nieśmiertelne dzieło Henryka Sienkiewicza w realizacji filmowej, wyświetlane w kinoteatrach stolicy i największych miastach Polski, pod tytułem „Bartek zwycięzca" rodzimej twórczości, cieszący się niezwykłem powodzeniem, wkrótce ukaże się na srebrnym ekranie w kinie „Lew".

Masarz Bober sprzedał skonfiskowaną słoninę i poszedł zato do kozy.

Lwów, 10. stycznia.

(h) Jak już we wczorajszym numerze „Gazety Porannej" donieśliśmy, miała się wczoraj rano odbyć w sklepie Michała Bobera przy ul. Batorego 4 komisyjna rozsprzedaż zakwestjonowanych przedwczoraj w jego pracowni około 100 kg. słoniny.

Jakież jednak było zdziwienie komisji, która wczoraj rano przybyła i z **zakwestjonowanych zapasów słoniny nie ujrzała ani śladu**, a zainterpelowany Bober oświadczył, że natychmiast po dokonanej u niego rewizji, **zwiózł słoninę do sklepu i tam ją rozsprzedał.** Ponieważ Bober swego czasu również zakwestjonowany oraz opieczętowany urzędownie magazyn rozbił, **aresztowano go pod zarzutem sprzeniewierzenia zakwestjonowanego towaru, oraz zakwestjonowano znalezioną w kasie gotówkę w kwocie około 240 miljonów,** jako rzekomo pochodzącą ze sprzedaży tej słoniny.

Podłoga runęła w gmachu hr. Skarbka.

POWODEM NADMIERNE OBCIĄŻENIE ŻELAZEM. — PANOWIE MAJER I PODHORETZ NAJEDLI SIĘ STRACHU UPADŁSZY NAGLE DO PIWNICY. — ZBIEGOWISKO NA WIDOK DWU LUDZI W BIAŁY DZIEŃ „WYŁAMUJĄCYCH" SIĘ Z PIWNICY. — ZAMKNIĘCIE SKLEPU I ZBADANIE WYTRZYMAŁOŚCI GMACHU

(h) Dziś rano zawiadomiono telefonicznie V. kom. P. P., że **realność przy pl. Gołuchowskich 1 wali się! Na miejsce udał** się natychmiast asp. Mączka, st. przod. Kaczanowski i wyw. Widomski i stwierdzili, że w sklepie towarów żelaznych Izaka Majera przy pl. Gołuchowskich 1 naprzeciw teatru (gmach hr. Skarbka) z powodu zbytniego przeciążenia **zawaliła się podłoga.**

Znajdujący się w sklepie kuzyn właściciela Izrael Majer oraz subjekt Salamon Podhoretz **wpadli do piwnicy**, przyczem pierwszy z nich odniósł poważne uszkodzenia na całem ciele. Obaj usiłując wydostać się na górę i dostawszy się do okna wyłamali kratę i otworem wydostali się na ulicę. W jednej chwili **powstało zbiegowisko**, tak że policja musiała ciekawskich usuwać z ulicy.

Na miejscu zjawił się z ramienia Urzędu budowniczego inż. Urek, który zarządził **zamknięcie sklepu oraz przeglądnięcie całego gmachu** Skarbka.

Giełda.

Z dna 9 stycznia.

Obroty pozagiełdowe

Wczoraj z rana do godziny 11 była tendencja zniżkowa, później nastąpiła zwyżka, która trwała do 2 popołudniu, później znów zniżka. Obrót ożywiony.

Dolary ameryk. 11 i pół do 11 m. 600 tys., dolary kanad. 10 m. 800 tys. do 11 milj., funty szterl. 48 m. do 50 m., niemieckie tys. stare 250 do 260 tys.

Złoto: 20 kor. 49 do 50 m., 20 frank. 47 do 47 i pół milj., 10 rubli 62 do 63 m.

Srebro: kor. austr. 780 do 800 tys., 5 kor. 4 m. do 4 m. 200 tys., floreny 2 m. do 2 m. 100 tys., ruble 3 m. 200 tys. do 3 m. 300 tys.

Giełdy obce.

GIEŁDA ZURYCHSKA.

Zurych, 9 stycznia.

N. Jork 575, Londyn 24,72, Paryż 28,25, Wiedeń 0,0080,75, Włochy 24,85 Belgja 24,90, Budapeszt 0,207, Praga 16,70½, Helsingfors 14,25, Sofja 4,12½, Holandja 216.75. Kopenhaga 100 i siedm ósmych, Chrystjanja 82,50, Sztokholm 151,75, Hiszpanja 74,50. Bukareszt 2,92 Berlin 0,125. Belgrad 6,40½, Ateny 11,50. (AW.)

Giełda warszawska.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Warszawa, 9 stycznia

Dolary 9.750.000. Nowy Jork 9,750000 Londyn 41850000, Paryż 475000, Wiedeń 133. Włochy 430000. Praga 282000, Belgja 420000. Szwajcarja 1695000, Frank złoty 1910000, Bony złote 1600000.

Tendencja słabsza.

Giełda krakowska.

Bank Ziemski Kred. 2100, Powsz. B. Kred. 600, Przemysłowy 3000, Spółek Zarobkowych 30000. Komercjalny 500, Fohan 2100, Arma 3500, Impex 320, Ćmielów 9200, Zieleniewski 70000, Cegielski 6000, Parowozy 3500, Trzeb. żelazo 5000 Pocisk 3390, Górka 80000, Elektrownia 3000, Tepege 16800, Pol. Nafta 4200, Pokucie 2800, Krakus 8000, Chodorów 32000. Strug 8500, Syndykat Kosz. 1400, Niemojewski 4850, Pol. Glob 850, Żegluga 675, Trzeb. tłuszcze 23000.

Tendencja bardzo mocna. (AW.)

Giełda zbożowa.

Lwów, 9. stycznia.

Giełda licznie odwiedzana. — Ogólny obrót około 100 ton. Transakcje w życie, owsie i kukurudzy.

Tendencja utrzymana — usposobienie żywsze.

Pszenica kraj. 73/74 ex 1923 310 do 325 milj., Żyto małopolskie 68/69 ex 1923 18500 do 19 milj., Jęczmień małopolski browarniany 16,500 do 17 milj., Owies małopolski 44/45 ex 1923 16,500 do 17 m., Kukurudza rumuńska stacja Śniatyn 25500 do 30 milj. — Mąka pszenna 40% „0" 70 milj., Mąka pszenna 55% „1" 55 milj., Mąka pszenna 70% „4" 45 milj. Mąka żytnia 60 prc. 45 milj., Mąka żytnia 70 prc. 40 milj., Otręby pszen. netto bez worka 10500 tys., Otręby żytnie netto bez worka 9,500 tys.

Ceny rozumieją się w markach polskich za 100 kg. bez podatku spożywczego, miejsce stacja załadowcza.

Giełda lwowska.

Zebranie dzisiejsze cechowało w dalszym ciągu wielkie ożywienie. Wszystkie akcje znacznie podrożały. Popyt b. duży, zwłaszcza na papiery arbitrażowe. Zwyżka wynosi 50—100%. W niekotowanych duże zainteresowanie. Kursa wybitnie zwyżkowe, zwłaszcza dla Gazów, które doszły do 215,000.000 Jaworzno do 180,000.000. Ponadto poszukiwano Len, Lokomotywy, Czechowice Lesienice, Gazolinę, Bruggera. Tendencja silnie zwyżkowa. Usposobienie niezwykle ożywione.

Frank obliczeniowy na 10. bm 1,950.000. — Dolar 9,750.000.

TRANSAKCJE W AKCJACH.

Hipoteczny 4300, 4100, 4200, 4250. Pokred. 550, 650, 850, 630, 750, 825, 875. Przemysłowy 3075, 3000, 2950, 3050, 3150, 3100, 3175, 3200, 3250, 3300. Z. B. K. 1700, 1600, 1650, 1725, 1700, 1600, 1650, 1700, 1725. Rolniczy 900. Browary: 54.500 (52500, 53000). Chodorów,

35500, 34000, 36000, 34500, 36000, 34750, 35000. Cegielski 5300, 5600, 5400, 5250, 5300. Gafota 1950, 1925, 2000, 1900, 2050, 2100. Nafta 2500, 2700, 2600, 3000, 3250, 3350, 2500. 3100. 2700, 3300. 3400, 3500. P. T. B. 1300, 1350. 1250. 1400, 1120. Rohn Zieliński 2000. Siersza el. 2500, 3000, 3200. 2800. Tespy 40000, 46000, 44000, 47000, 48000, 47500, 49000. Zieleniewski 68000, 73000. 75000, 76000, 77000. Ćmielów 11000, 11500, 10500, 12000, 12500. Karpalit 4400, 4500. Niemojowski 4100, 4200, 4000. Oikos 26000 26500. Parowozy 3600, 3500, 3450, 3700, 3500, 3400. Pezet 1100, 1200, 1150. Pocisk 6000, 6100, 5500.

OBRÓT W AKCJACH NIEKOTOWANYCH.

Kursa w tysiącach:

Arma 3000, 3200, Akumulator 4500. Azot 2600. 2700, Brugger 5000, 5100. 5200, Chybie 46000, 47000, 48000. drob. 52000, 53000, 54000, 54500, 55000, Czechowice 1000, 1050, 1100. 1150, 1200. Bibljoteka 5500, 5600. Elektr. n. S. 1000. 900, 950, 925, 800, 900, Gazolina 6000. 6100, 6200, 6300, 6400, 6500. 6600. 6700. Gazociągi 2000. 1900, 1850, Foresta 3800 4000, 4300, 4500, 4600. 4700, Jaworzno setka 155000 à 25=165000, 166000, 164500 drob. 178000, 179000. 180000 Gazy 215000, 217000. 215000, Len 5500. 5800. 5900. 6000, 6100, 6200, 6350, Lesienice 8000 Lokomotywy 7500, 8000. 8500. 9060, 9500, 10000, 10500, 9750, 10000. Nitrat 2200, 2300, 2250, 2300, Olkusz 4800, 5000, 5200, 5300, Schön 400000. 420.000, Szkło w Krośnie 5000. 5500, nf 4500, Terpentyna 1200, Węglówki 280. 300, 320, 325. 300. 280. 290. 260, 275. 270, nf. 225. Columbia 750, 800, 850 Star 4250, 4500, Hydropol 400. 500, 550. nf. 225. B. Ziemian 400, Przemysł drzewny Stanisławów 1100, 1050, 1000, Impex 175, 180, Huta Czempińska 2000. 2200.

Podaż dolara na całej linji.

W WARSZAWIE SPADŁY DOLARY NA 10 MILJONÓW. — SILNA TENDENCJA NA AKCJE. — DLACZEGO ZMNIEJSZYŁO SIĘ ZAPOTRZEBOWANIE DEWIZ. — KWESTJA WALORYZACJI KREDYTU DYSKONTOWEGO. — SPEKULACJA PRZERZUCIŁA SIĘ CAŁKOWICIE NA AKCJE.

(Telefonem od naszego korespond.)

Warszawa, 9 stycznia.

(S.) Dziś zanotować można znowu zmianę tendencji. Dolary, które jeszcze wczoraj wieczorem i dziś były bardzo silne doznały znacznego osłabienia. **Dziś rano robiono jeszcze nieoficjalnie obroty dolarami po kursie 11 miljonów za dolara. Obecnie jest na całej linji podaż dolarów, które spadły do 10 miljonów i po tym kursie robiono transakcje** na dzisiejszej giełdzie oficjalnej a na wet po kursie nieco niższym, bo 9.750 tys.

Oczywiście wywarło to wpływ także na kursa akcji. Dziś nie było wprawdzie giełdy akcyjnej **jednakże akcje są silnie poszukiwane** i w porównaniu z kursami z dnia wczorajszego obracane po wyższych kursach. **Liczą się z tem, że na jutrzejszej giełdzie akcyjnej nastąpi znaczna zwyżka kursów.**

Wedle otrzymanych wiadomości, Łódź jest dziś nieczynna z powodu żądań robotniczych otrzymania płac zwaloryzowanych. **Jest to jedynym z powodów, dla którego zmniejszyło się zapotrzebowanie dewiz.**

Banki zajmują się obecnie kwestją waloryzacji i wpływu tego na kredyty. Jak wiadomo, P. K. K. P. **zamierza przejść do kredytów zwaloryzowanych.** Niezałatwioną jest dotąd **kwestja kredytu dyskontowego.** Są pewne usiłowania ze strony Min. skarbu, co do zwaloryzowania kredytów dyskontowych. Dotychczas sprawa ta jednak nie jest załatwiona. **Spekulacja przerzuca się w tej chwili całkowicie na akcje.**

MAŁY FEJLETON.

Książka, kobieta i jedwabna pończocha.

Radziliśmy z przyjacielem nad zmniejszeniem się pokupności książek w Polsce.

— Jest źle! — przyznawał mój przyjaciel. — Ludzie odzwyczajają się od kupowania książek... Nie stać ich na to...

Zaprzeczyłem.

— Oczywiście — nie każdego stać, ale jest wielu, którzy sobie na kupowanie książek pozwolić mogą.

— Pewnie! Tylko że oni nie czytają...

— Za to czytają ich żony i córki...

— Mogłyby czytać — lecz i one nie czytają. Odwykły.

— Bo nie prowadzimy należytej propagandy. Kobieta jest naturalną sojuszniczką książki i literatury. Ostatecznie, w gruncie rzeczy cóż my robimy? Prowadzimy stale propagandę na rzecz kobiety. Stawiamy ją w centrum życia, w centrum całego świata. Nawet łzy, jęki, wrzaski, ryki, przekleństwa nieszczęśliwie zakochanych poetów są hołdem składanym kobiecie, jej sile, niezwyciężonemu urokowi, potędze.

— Oczywiście! „Das ewig Weibliche“ Goethego nie jest niczem innem, jak tylko wielkiem, publicznem uznaniem pierwiastku kobiecego w życiu i twórczości.

— No, widzisz! Zatem rozumiesz mnie. Czegóż trzeba? Trzeba elegancko, zgrabnie zwrócić się do pięknych pań i powiedzieć:

— Śliczne, urocze, dobre, słodkie kobietki! Przecież my jesteśmy najwierniejszymi waszymi przyjaciółmi, wielbicielami, piewcami. W książkach naszych, jak w czarodziejskich lustrach, mnożycie się w miljardy, zacne, piękne i czarowne, jak kwiaty. Posłuchajcie nas! Mężowie wasi zdziczeli i nie chcą kupować książek. Ale kupią wszystko, czego wy zechcecie. Każcie im kupować książki. Od czasu do czasu, jedną, dwie, trzy. Oni nic na tem nie tracą, wy będziecie miały co czytać, zaś my tem głośniej wielbić będziemy nasze niezrównane wdzięki. Nie jest to bynajmniej wielki wydatek. Para jedwabnych pończoszek kosztuje znacznie więcej!

Przyjaciel przerwał mi.

— W ten sposób nic nie wygrasz! Tu staje naprzeciw ciebie wróg straszny, niezwyciężony: — Jedwabna pończocha. A to widzisz jest boa, wąż straszny, pyton, który pożera wszystko.

Pomyślałem chwilę i naraz ujrzałem w duchu olbrzymiego, jedwabiście połyskującego potwora, sunącego ku mnie lśniącemi zwojami: Jedwabna pończocha!

Wspięła się do rzutu, rozdziawiła paszczę!

Zadrżałem.

— Nie, z jedwabną pończoszką ja wojny nie wygram! — przyznałem. — Lepiej złożyć broń! **Ters.**

TEATR WIELKI:

Czwartek 10. stycznia o godz. 7 „Bal maskowy“.

Piątek 11. stycznia o godz. 7 „Faust“ w nowej inscenizacji i „Tajemnica Zuzanny“.

Sobota 12. stycznia o godz. 3 „Krakowiacy i górale“ przedstawienie dla młodzieży szkolnej.

Sobota 12. stycznia o godz. 7 „Pajace“ i „Tajemnica Zuzanny“.

Niedziela 13. stycznia o godz. 3 „Krakowiacy i górale“ (przedstawienie popularne).

Niedziela 13. stycznia o godz. 7 „Pajace“ i „Tajemnica Zuzanny“.

Poniedziałek 14. stycznia o godz. 7 „Orlę“ (nieodwołalnie po raz ostatni).

Wtorek 15. stycznia o godz. 7 „Pajace „Tajemnica Zuzanny“.

TEATR MAŁY:

Czwartek 10. stycznia o g. 7 „Dzwonek alarmowy“ Hennequina.

Piątek 11. stycznia o g. 7 „Dzwonek alarmowy“ Hennequina.

Sobota 12. stycznia o godz. 7 „Dzwonek alarmowy“ Hennequina.

Niedziela 13 stycznia o g. 7 „Dzwonek alarmowy“ Hennequina.

Poniedziałek 14. stycznia o godz. 7 „Tragedja dzieci“ (nieodwołalnie po raz ostatni).

Wtorek 15 stycznia o godz. 7 „Dzwonek alarmowy“ Hennequina.

TEATR NOWOŚCI:

Czwartek 10 stycznia o godz. 7 „Królowa Montmartru“.

Piątek 11. stycznia o godz. 7 „Frasquita“.

Sobota 12. stycznia o godz. 7 „Bajadera“.

Niedziela 13. stycznia o godz. 7 „Frasquita“.

Poniedziałek 14 stycznia o g. 7 „Królowa Montmartru“.

Dział ekonomiczny.

NIEMIECKI BANK W SZWAJCARJI.

Berno. (Tel. wł. GP). Kwestja założenia niem. Banku handlowego w Szwajcarji lub w innem państwie znajduje się w stadjum rokowań wstępnych. Odnośne konferencje odbywają się w Londynie. Akcja ta będzie miała jednak powodzenie tylko wtedy, gdy komisja odszkodowań wyrazi swą zgodę na założenie banku.

Przejściowe znaki pieniężne w Niemczech. W dniach najbliższych ma być ogłoszone w Niemczech rozporządzenie, na mocy którego prawo wycofywania z obiegu pieniędzy przejściowych (Notgeld) ma być scentralizowane ministerstwo finansów Rzeszy. Wycofywanie z obiegu stałowartościowych pieniędzy przejściowych ma się rozpocząć od połowy stycznia rb. Minister finansów udziela zezwolenia na emisje stałowartościowych pieniędzy tylko w wypadkach wyjątkowych, w razie poparcia wniosku przez rząd odnośnego kraju. Suma „złotych bonów“ Rzeszy, przeznaczonych na pokrycie stałowartościowych pieniędzy przejściowych wynosiła 300 miljonów marek złotych, wniosków zaś na emisję tych pieniędzy zgłoszono na sumę 236 miljonów mk. złotych. Wobec tego, że nie wszystkie zezwolenia na emisje zostały całkowicie wyczerpane — ogólna suma znajdujących się w obiegu stałowartościowych pieniędzy oszacowywana jest na 200 miljonów marek złotych.

(m). **Zniesienie kredytowania przewoźnego.** Min. kolei żelaznych wstrzymało z dniem 1. stycznia 1924 kredytowanie części należności za przejazdy i przewozy osadników i ich ruchomości na rachunek Ministerstwa reform rolnych (dawn. Głównego Urzędu ziemskiego). Od powyższego terminu osadnicy będą opłacali swoje przejazdy i przewozy przesyłek, nadawanych w r. 1924 na ogólnych zasadach gotówką, uzyskując częściowy zwrot wyłożonych sum od Urzędów Ziemskich na podstawie odpowiedniego zaświadczenia. Przy przesyłkach ruchomości i inwentarza — dostatecznem zaświadczeniem będzie oryginalny list przewozowy, który osadnik otrzyma po wykupieniu przesyłki. Celem stwierdzenia natomiast wysokości opłaty za przewóz bagażu i za bilety jazdy, mają kasy bagażowe i osobowe stacji przejazdu obowiązek, by osadnikom, który jako tacy wylegitymują się — zaświadczano stemplem i podpisem sumę opłaconych należności w markach polskich na kartach oddzielnych wzgl. biletach jazdy, których tem samem nie należy od nich przy wyjściu odbierać.

(jp.). **Obniżenie cen towarów w fabrykach a ciągłe podwyżki w handlu detajlicznym.** Dziennik łódzkie donoszą, że wobec zastoju, jaki panuje od kilku tygodni na rynku manufakturowym, hurtownicy, a nawet i niektóre zakłady przemysłowe obniżyły cenniki o 40%, chcąc zapewnić towarom zbyt. Natomiast nasi detajliści dalej stosują horendalne zwyżki, podług maksymalnych kursów dolara, co uniemożliwia publiczności czynienie jakichkolwiek zakupów. Lecz kupcy bynajmniej nie okazują niezadowolenie z powodu pustek w sklepach, ale wielu z nich przeciwnie cynicznie wyjaśnia, że towar, który „leży“, przynosi im większe zyski, niż towar, który się sprzedaje, zaś na pokrycie kosztów utrzymania czyni się obroty... na czarnej giełdzie.

PIŁKA NOŻNA.

Pogoń Stryjska przechodzi ostatecznie do klasy A. okręgu lwowskiego. Wprawdzie Pogoń pokonała wszystkich swoich współzawodników, jednakowoż wyniki miały być zweryfikowane na jej niekorzyść, gdyż w meczach brali udział gracze, którym w myśl regulaminu giet o mistrzostwo nie wolno było grać w barwach Pogoni stryjskiej.

CO SŁYCHAĆ Z OLIMPJADĄ?

Krakowski Tygodnik sportowy donosi, że prof. Walery Goetel, który w sprawach Jaworzyny przebywa w Paryżu, przywiózł wiadomość, że z powodu spóźnienia zgłoszenia przez P. K. J. O nie mogą nasi narciarze brać udziału w Olimpjadzie zimowej. Czy to prawda?

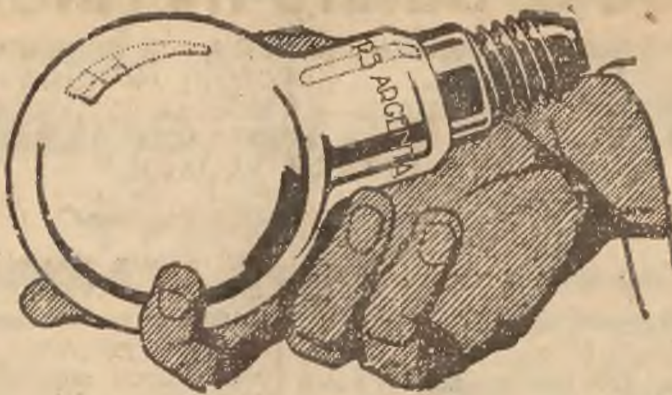
SPORT W BOLSZEWJI.

Pierwsze zawody sportowe na większą skalę, po przewrocie bolszewickim, odbyły się w Moskwie w październiku r. z. Rezultaty są o wiele gorsze od osiąganych przed wojną w Rosji, lecz trzeba wziąć pod uwagę fakt, że wtedy na chwałę jej pracowali znakomici atleci Finlandczycy i Estończycy. Porównując wyniki z naszymi, naogół widać pewną przewagę na naszą korzyść, co jest zresztą zupełnie zrozumiałe wobec zastoju, jaki panował w Rosji w życiu sportowem przez pięć lat.

Zarząd I. L. K. S. Czarni uchwalił odbyć doroczne Walne Zgromadzenie w poniedziałek 28. stycznia br., w sali szkoły im. M. Konopnickiej przy ul. Zielonej o godzinie 6. wiecz. 7 wieczorem. Równocześnie uprasza Zarząd członków i uczestników o wpłacenie zaległych wkładek za rok 1923, wielu bowiem członków z tytułu tego utraciłoby prawa zastrzeżone statutem. — Wkładki spłacać można codziennie od 6—8 wieczorem w lokalu klubu, ul. Rutowskiego 8, I. p. osobiście, lub przekazem pocztowym. Posiedzenie Zarządu na którem uchwali się między innemi porządek obrad Walnego Zgromadzenia, odbędzie się w piątek, 11. bm. w lokalu klubu.

OGŁOSZENIA.

CHRONI WZROK,

OSZCZĘDZA PRĄD

PHILIPS ARGENTA

2656-5

Posady i praca

KURSA przygotowawcze do egzaminu dojrzałości i przygotowanie z sześciu klas gimnazjalnych „ECOLE REFORME" Pańska 14. 2747-3

RODOWITY Francuz, były profesor szkoły Berlitza zagranicą, rozpoczyna lekcje 15 stycznia Wpisy na kursa francu kiego i angielskiego codziennie „ECOLE REFORME" Pańska 15. 2747-3

STENOTYPISTKA polsko-niemiecka pisząca biegle na maszynie Continental do większego biura poszukiwana. Zgłoszenia pod „Industria" do Biura Sokołowskiego, Jagiellońska 7. 2734-1

POSZUKUJĘ SŁUŻĄCEJ do wszystkiego z dobremi świadectwami. Wahrsagerowa, Łyczakowska 58, II. p 3

BIURO pośrednictwa pracy dla wszystkich zawodów i nauczycielstwa Niemczynowska Lwów, plac Akademicki 3. Telefon 1361. 2741-5

RUTYNOWANA buchalterka znajdzie natychmiast zajęcie. Zgłoszenia przyjmuje Droguerja Leszka Sładowskiego Akademicka 2. 2741-3

INŻYNIER-CERAMIK obznajomiony gruntownie tak praktycznie jak i teoretycznie z wyrobem i budową fabryk ceramicznych zmieni posadę. Reflektuje tylko na większe zakłady. Zgłoszenia pod K. T. Lwów, Technika. 2756-2

DOKTOR PRAW z wykształceniem handlowem poszukuje odpowiedniej posady. „Dr. praw" biuro ogl. Brücka, Kościuszki 2. 2754

PASIECZNIK ukwalifikowany z dłuższą praktyką, znający się na stolarstwie (stolarz) zostanie zaraz przyjęty na ordynarję do większego majątku. Odpisy świadectw i referencje kierować do Zarządu lasów Jaryczów Nowy. 2762

ZARZĄDCA z chlubnymi świadectwami długoletnią praktyką w większych dworach poszukuje posady na ordynarje od 1. marca lub prędzej. Łaskawe zgłoszenia: Aleksander Jaworski. Żyrawa poczta Chodorów. 2718-2

ZDOLNA BUCHALTERKA Polka ze znajomością czynności biurowych i bankowych poszukuje odpowiedniej posady we Lwowie. Zgłoszenia do Administracji pod: „Pracowita". 2724-3

Zgubiono, znaleziono

BRANSOLETKE ZŁOTĄ (łańcuszek) zgubiono o 5 g. popoł. dnia 8 stycznia w drodze od ul. Potockiego przez Śniadeckich, tramwaj L—D do ul. Legjonów i dalej po Legjonów do Muzeum Przemysłowego i Narodnego Domu, Rutowskiego 22. Uczciwego znalazcę upraszam zwrócić za dobrem wynagrodzeniem ul. Potockiego 15, I. p. bibljoteka. 2761

Kupno, sprzedaż, zamiana

GARNITUR KLUBOWY pierwszorzędnej jakości i wykwintny w stylu, okazyjnie do nabycia. Francos, Sykstuska 41. 2375-8

FORTEPIANY, PIANINA, Harmonje. Sprzedaż. Najem. Kupno. Zamiana. KAIM i Syn, Kopernika 16. 2613

PORCELANĘ i SZKŁO antyczne kupuję. Zgłoszenia pod „Zbieracz" do Administracji 2737-?

MASZYNĘ do wyrobu dachówek, maszynę do cegieł i prasę ręczną do dachówek, używane w dobrym stanie sprzeda: Mastalski & Kondratowski, Biuro inżynierskie, Lwów, 3 Maja 2. 3

Rozmaite

DOBRA LOKATA. Długoletnie, poważnie i znakomicie prosperujące katolickie przedsiębiorstwo poszukuje we Lwowie lokalu fabrycznego o kilku większych ubikacjach. Lokal ten przyjęty być może także w formie aportu zapewniającego właścicielowi znaczne dochody. Bliższe zgłoszenia do 20 I. b. r. w Administracji Gazety pod L. Z. 2749

MAKU NIEBIESKIEGO około 5000 kg ma jeszcze do zbycia Syndykat Zbożowy ul. Kościuszki 11 Gmach Banku Krajowego Sprzedaż tylko od 100 kg. zwyż. 2746-2

WATALINY czarnej 300 mtr. pierwszorzędnej sprzedam za gotówkę po cenie równowartości 31 cent. amer. Sobieskiego 15 gospodyni. 2752-2

Rozkład jazdy
pociągów pospiesznych i osobow.
ważny od 1. czerwca 1923 r.

Ze Lwowa odchodzą:

Piotrowice	3.35, 17.30, 19.40, 21.00	
Warszawa	9.35+, 20.05+	(Rozwadów)
Warszawa	13.30, 23.10	przez Bełzec
Poznań	15.00+	
Katowice	10.25+	
Żywiec	8.20, 23.55	
Rawa Ruska	21.15	
Śniatyn	7.55, 9.45+, 19.55+, 23.00	
Kołomyja	14.25, 17.25	
Chodorów	11.50	
Podwołoczyska	10.40+, 23.20	
Tarnopol	6.06, 17.30	
Równe	13.45, 22.40	
Radziwiłłów	19.35	
Grajewo	9.15	przez Sapieżankę
Kowel	19.20	przez Sapieżankę
Ławoczne	7.25, 16.55	
Borysław	9.50+, 19.30, 23.25	
Sianki	13.50	
Sambor	7.10, 23.05	
Chełm-Dęblin	8.55	
Stojanów	7.40, 18.35	
Podhajce	6.55, 16.20	
Jaworów	8.30, 17.15	

Do Lwowa przychodzą:

Piotrowice	5.30, 6.30, 8.10+, 16.45, 20.25	
Warszawa	8.35+, 22.05+	(Rozwadów)
Warszawa	5.50, 16.55	przez Bełzec
Poznań	13.30+	
Katowice	19.10+	
Żywiec	9.45, 16.45	
Rawa Ruska	7.30	
Śniatyn	5.55, 9.10+, 17.00, 18.50+	
Kołomyja	12.20, 22.10	
Chodorów	7.20	
Podwołoczyska	6.20, 18.45+	
Tarnopol	12.15, 20.50	
Równe	6.50, 15.45	
Radziwiłłów	9.10	
Grajewo	22.10	przez Sapieżankę
Kowel	10.30	
Ławoczne	6.50, 22.05	
Borysław	10.05, 15.35, 18.20+	
Sianki	10.45, 19.40	
Sambor	7.35	
Dęblin-Chełm	20.40	
Stojanów	9.25, 19.15	
Podhajce	8.45, 21.55	
Jaworów	8.05, 20.20	

Ze Lwowa-Łyczakowa:

Podhajce	7.37, 17.03
Winniki	5.45, 13.40, 18.27,

Do Lwowa-Łyczakowa:

Podhajce	8.16, 21.22
Winniki	7.11, 15.16, 19.33,

Ze Lwowa-Podzamcza:

Tarnopol	6.27, 17.58	
Podhajce	7.10, 16.35	
Stojanów	7.56, 18.58	
Grajewo	9.34	przez Sapieżankę
Podwołoczyska	10.55+, 23.32, 23.47	
Równe	14.07, 23.04	
Kowel	19.39	przez Sapieżankę
Radziwiłłów	19.57	
Lwowa	6.06, 6.36, 8.33, 8.56, 9.13 10.18, 12.01	
Lwowa	15.31, 18.33+, 19.03, 20.36, 21.43, 21.58.	

Do Lwowa-Podzamcza:

Podwołoczyska	5.56, 18.28+	
Równe	6.25, 15.22	
Podhajce	8.30, 21.38	
Radziwiłłów	8.51	
Stojanów	9.08, 18.56	
Kowel	10.04	przez Sapieżankę
Tarnopol	11.55, 20.33	
Grajewo	21.50	przez Sapieżankę

Ze Lwowa-Kleparowa:

Warszawa	9.06, 13.37, 23.16	(Bełzec)
Jaworów	8.38, 17.23	
Rawa Ruska	21.21	
do Warszawa	9.00, 13.35, 23.15	
do Rawa Ruska	21.20	
do Jaworów	8.36	
do Janów	14.06	

Do Lwowa-Kleparowa:

Warszawa	5.43, 16.49, 20.30	(Bełzec)
Rawa Ruska	7.23	
Jaworów	7.57, 20.12	

Objaśnienie znaków:

+ Pociąg pospieszny.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz 1-szpaltowy milimetrowy w ogłoszeniach zwykłych 35.000 Mp., w nadesłanem 90.000 Mp., po kronice 100.000 Mp., w tekście (kronika, report., dział ekonom. itd.) 120.000 Mp., na pierwszej stronie 140.000 Mp., za jedno słowo w drobnych ogłoszeniach 30.000 Mp., w rubryce: kupno-sprzedaż 35.000 Mp., matrymonialne, korespondencje prywatne 40.000 Mp., dla poszukujących pracy 20.000 Mp., jedna cała strona w ogłoszeniach za tekstem 100.000.000 Mp., 1 cała strona w części tekstowej 180.000.000., cała strona pod nagłówkiem 200.000.000 Mp. — Ogłoszenia zamiejscowe o 25% drożej. — Ogłoszenia zagraniczne o 50% drożej. — Za ogłoszenia w miejscu zastrzeżonem, ogłoszenia osobno stojące i bez numeru dolicza się 25%. — Odpowiedzialność za terminowy druk ogłoszeń nie przyjmuje się.

Należytość pocztową opłacono ryczałtem. **Prenumerata** miesięczna 2,700.000 Mk. — Z dostawą na miejscu lub z przesyłką pocztową 3,000.000 Mk. — Za granicą 3,250.000 Mk.